

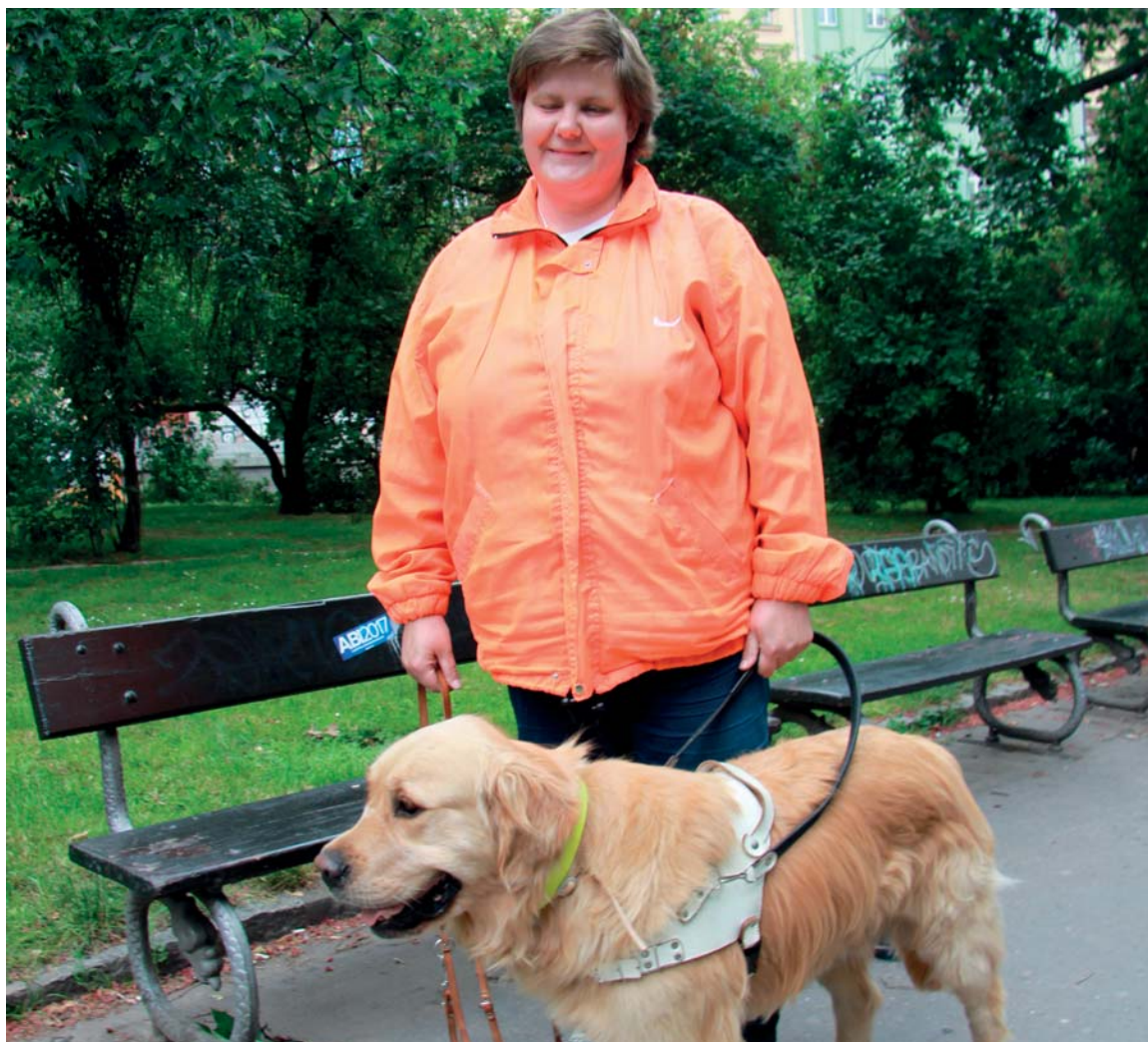
Nabízíme nevidomým křesťanskou naději

V České republice existuje řada institucí, které nevidomým a těžce zrakově handicapovaným pomáhají v praktických záležitostech – organizují pro ně různé kurzy, cvičí asistenční psy, zajišťují průvodcovskou službu, poskytují elektronické pomůcky a podobně.

Zvuková knihovna nadačního fondu Lumen Christi dělá ale něco jiného – nabízí jim křesťanskou naději.

Křesťanská zvuková knihovna pro nevidomé kromě nahrávek všech knih Písma sv. za více než 30 let své existence nashromáždila přes tisíc načtených titulů, převážně z produkce křesťanských vydavatelství. Díky síti dobrovolných načítatelů se fond knihovny každý měsíc rozšiřuje o dvě, tři nebo čtyři nově načtené knihy, tedy o přibližně pětadvacet hodin nahrávek. Vedle toho knihovna vydává čtyři zvukové časopisy – první je křesťanský magazín, druhý je spíše duchovní a určený k zamyšlení, případně rozjímání, třetí je naopak vesměs profánní a konečně čtvrtý zvukový časopis je zaměřený na ženy. V omezené míře knihovna nabízí také publikace vytištěné v Braillově písmu.

Klienty nadačního fondu Lumen Christi jsou nejen zcela nevidomí od narození, ale může se jím stát každý, kdo kvůli vážnému zrakovému handicapu nemůže číst běžný vytištěný text. V praxi to znamená, že významnou část klientů tvoří senioři, kteří o zrak částečně a někdy bohužel i zcela přišli až v pozdějším věku, například v důsledku cukrovky nebo šedého či zeleného zákalu – a v čase pandemie koronaviru tedy ti nejzranitelnější. Právě částečně nebo zcela nevidomí senioři často tráví poslechem nahrávek mnoho hodin denně a zvuková knihovna Lumen Christi je pro ně důležitým kontaktem s okolním světem.

Lumen Christi je zdrojem duchovní literatury pro nevidomé.

Snímek archiv Lumen Christi

Křesťanské knihovně pro nevidomé nadačního fondu Lumen Christi můžete přispět složenkou z příloženého letáku nebo bankovním převodem na účet číslo

265 818 414 / 0300

Pokud používáte mobilní bankovníctví, převod vám zjednoduší QR kód. Částku můžete samozřejmě změnit.

QR platba 500Kč

Nahrávky, tedy zvukové knihy a časopisy, knihovna posílá na USB nosičích poštou jako slepecké zásilky ve speciálních pouzdrech, se kterými bez cizí pomoci mohou snadno zacházet a vrátit je zpět i zcela nevidomí. Alternativně si lze nahrávky stáhnout z internetového úložiště, což se, často asi s pomocí příbuzných, osvědčilo zejména na vrcholu pandemie.

Všechny své služby zvuková knihovna nadačního fondu Lumen Christi poskytuje svým klientům zdarma nebo za symbolický roční poplatek.

DAVID NEBESKÝ,
předseda nadačního fondu
Lumen Christi

Teorie a realita života nevidomých

Teorie jsou krásné, ale realita je často hodně odlišná – dokud ji jeden nezažije, tak si ani nedovede představit, co všechno obnáší.

dařilo kůži transplantovat a ruku částečně zachránit. Všichni v týmu jsme s Honzou zažili realitu světa, která je více ohrožující, když člověku chybí nějaký smysl.

Potřební z Ukrajiny

To všechno jsem si znovu vybavil, když slyším každý den o hrůzách války na Ukrajině. I tam žilo nějaké procento lidí nevidomých, neslyšících či zápasících s jiným handicapem. Začal jsem se více zajímat, zda jsou také zde mezi námi spolu s dalšími Ukrajinci. A ke svému překvapení jsem našel: poměrně velká komunita neslyšících dětí i s rodiči a několika učiteli žila v Mariupoli ve Vinoři, nevidomá plavkyně žije i s maminkou v Českém Krumlově... Nejdříve se zdálo, že jich zase tak moc není, ale po hlubším pátrání se to doslova začalo „sypat“ z internetu: nevidomý kluk Vadim, který nyní žije na Tachovsku i s maminkou, a další patnáctičlenná skupina, která byla přivezena speciálním konvojem záchranářů Royal Rangers. Evakuační vlaky z Ukrajiny uvádějí, že přivezly mnoho lidí neslyšících i nevidomých, v Plzni zase žije Valentin, který se snaží pracovat stejně jako na Ukrajině, kde dělal maséra. A mnoho dalších!

Mnozí z nich jsou jistě křesťané. Svoji víru potřebují chránit a rozvíjet, vždyť je to jedno z mála bohatství, kte-

Dadačnímu fondu Lumen Christi si lze odečíst ze základu daně z příjmů. Dárcům, kteří použijí složenku z přiloženého letáku, fond pošle příslušné potvrzení automaticky v září. Aby potvrzení získali i ti, kteří svůj dar pošlou bankovním převodem, je třeba, aby do poznámky pro příjemce napsali svoji adresu nebo později si potvrzení vyžádali na fond@lumenchristi.cz.

ré si mohli s nejnütnějšími věcmi s sebou z Ukrajiny přinést. To všechno se mi honilo hlavou, když jsem letos vlně do temného kostela hořící paškál a zazpíval ono radostné „světlo Kristovo“. Jako ministrant v kostele Panny Marie před Týnem jsem v době P. Jiřího Reinsberga zpíval latinsky „Lumen Christi“ a pokaždé prožívám proměnu, jak světlo jediné svíce prozáří celý kostel a každá svíce od paškálu zapálená toto světlo ještě zvětšuje. „Lumen Christi“ je také – nikoli náhodou – jméno nadačního fondu, který začínal v dobách totality velice podobně: od velice skromných počátků – tajně doma – začali nadšení křesťané zprostředkovávat nevidomým Písmo svaté a křesťanskou literaturu, až se z toho rozrostla knihovna, která se drží stále původního směru, ale září již dale-

ko za hranice jedné domácnosti: můžeme říci, že toto světlo ozařuje celou naši vlast.

Napájet plamen

To všechno jsem si letos nějak nově vybavil. Podobě jako zvolání „Lumen Christi“ v jakémkoliv jazyce není zofalým zvoláním do kostelní tmy, ale prvním ujištěním nového světla, jehož plamen se stále napájí voskem – jak se zpívá v následujícím Exultet, tak posláním nadačního fondu Lumen Christi nebylo jen „namluvit“ Bibli, ale přinášet novou křesťanskou literaturu i aktualitu z křesťanského světa. Dělá to dodnes a také se potřebuje napájet voskem, kterým již není vosk paškálu, ale podpora (finanční, modlitbou, pomocí) mnohých lidí.

Znovu a rád se intenzivněji modlím za všechny nevidomé – za Honzu, kterého jsem poznal před lety na fakultě a který nyní i ministruje, za všechny nevidomé hudebníky, které znám – a je jich hodně a mnozí z nich jsou tak či onak spojeni s křesťanskou zvukovou knihovnou pro nevidomé, za všechny nevidomé z Ukrajiny, který žijí a ještě nějaký rok budou žít mezi námi! A modlím se i za ty, kdo všem těmto lidem pomáhají, aby svou víru ve Zmrtvýchvstalého Krista chránili a rozvíjeli – modlím se i za Vás!

VOJTĚCH ELIÁŠ, metropolitní kanovník

Paškál jako symbol Světla Kristova.

Snímek archiv Vojtěcha Eliáše

Křesťanská zvuková knihovna během pandemie

Nevidomí a těžce zrakově handicapovaní se více než ostatní potřebují držet řádu a pravidelných zvyků, které jim v - pro ně nejasném nebo přímo skrytém - světě dávají alespoň částečnou jistotu a pevné zakotvení.

Každým narušením tohoto řádu, at už jsou to klíče, které neví na svém háčku, zavřená prodejna, do které byli zvyklí chodit, ale i vynucená změna pravidelného režimu, trpí. Když se tedy v polovině března 2020 začaly kvůli rychle se šířícímu koronaviru uzavírat hranice a krátce nato byl zaveden první lockdown a každodenní svět nás všech se začal prudce měnit, věděli jsme, že v zájmu našich klientů musíme zvukovou knihovnu udržet v provozu. Ve světě, ve kterém se náhle začalo stávat běžným to, co bylo o pár týdnů dříve nepředstavitelné, jsme považovali za svou povinnost své služby poskytovat nadále tak, aby naši klienti nepocítili žádnou velkou změnu.

A nešlo jen o zachování toho, na co byli od nás zvyklí, a udržení pravidelnosti. Média byla zahlcena negativními a znepokojivými zprávami. Nikdo samozřejmě nevěděl, jak se pandemie bude dále vyvíjet a co nás čeká. V té situaci jsme našim nevidomým klientům chtěli nabídnout pozitivní protíváhu negativním informacím a spekulacím, které přicházely ze všech stran. Evangelium je přece radostná zvěst.

Na rozdíl od mnohých firem nám úplný přechod na práci z domova nedělal problém. Už před lety, kdy jsme z úsporných důvodů přestěhovali zvukovou knihovnu z Prahy do Hostivice, jsme zjistili, že řadu činností lze vykonávat z domova. Všichni tři zaměstnanci knihovny proto už měli svá do-

Přechod na práci z domova nám problém nedělal. Snímek Lumen Christi

mácí pracoviště a práce z domova pro ně nebyla nic nového.

Někteří klienti si zvukové knihy a časopisy stahují sami z internetového úložiště, většinu z nich je ale posíláme poštou. Už dříve jsme si vyzkoušeli, že evidenci výpůjček, kopírování nahrávek na USB nosiče a přípravu k odeslání lze dělat i z domova. Stovky pozdrav, ve kterých jsou nahrávky posílány, sice zabírají hodně místa, ale Antonín Vrzal (viz fotografie), který nahrávky kopíruje, pro ně uvolnil místo ve své garáži, kde byly zpočátku pár dní po přivezení z pošty „v karanténě“, aby byl případný

virus zahuben. Pošta našťastí byla celou dobu pandemie otevřená.

Načítání pokračovalo

Nové zvukové knihy nám načítá síť dobrovolníků, kteří to dělají ve svém domácím prostředí. I když lockdowny přinesly určité problémy, nebylo to nic neřešitelného a načítání nových knih se nezastavilo ani v nejhorších měsících pandemie. A studio, ve kterém necháváme načítat zvukové časopisy, pracovalo sice až do loňského podzimu ve velmi omezeném režimu,

všechny časopisy se nám ale podařilo načíst, nakopírovat a zoreslat včas podle harmonogramu.

Během pandemie vzrostl zájem o stahování nahrávek z našeho internetového úložiště. Nevíme, zda byli naši klienti více motivováni naučit se pracovat s internetem, nebo zda pro ně nahrávky začali stahovat jejich blízcí nebo přátelé. V každém případě jsme kvůli zvýšenému zájmu naše internetové úložiště nahrávek významným způsobem vylepšili.

Naši hlavní nabídkou pro nevidomé během pandemie byly čtyři zvukové časopisy, které naši klienti dostávají pravidelně, někteří každý týden, jiní třikrát nebo dvakrát měsíčně. O jeden z nich byl ale dlouhodobě nižší zájem a časopis se i odchyloval od našeho celkového zaměření. Rozhodli jsme se ho proto zrušit a nahradit jiným, který se jmenuje Duchovní čtení a - jak název napovídá - není časopisem ve vlastním smyslu slova, ale čtením kratších či delších úryvků zejména z duchovní literatury, přičemž každé číslo je věnováno jednomu tématu. Obávali jsme se, jestli takový časopis nebude pro naše klienty příliš náročný, ale ukázal se pravý opak a časopis byl přijat velmi kladně. Duchovní čtení je v této složité a velmi nejisté době přetrvávajících obav z pandemie a války na Ukrajině asi právě to, co nevidomí a ostatní těžce zrakově postižení potřebují. A nejen oni.

DAVID NEBESKÝ

„Zvukové knihy nám načítá několik desítek dobrovolníků, kterým půjčujeme nahrávací zařízení, a většina kontaktů probíhá osobně. To ale pandemie zcela změnila, museli jsme přejít ke komunikaci po telefonu a knihy a drahá nahrávací zařízení posílat poštou. Ani tato komplikace nám a našim dobrovolníkům nevzala chuť a energii načítat další zvukové knihy. Vše fungovalo perfektně a podařilo se nám zachovat tempo přibližně tří nově uvedených titulů měsíčně,“ říká zaměstnanec knihovny Antonín Vrzal.

Důležitý zdroj pro duchovní život

Kde čerpat informace pro prohloubení víry? Věřící se zrakovými obtížemi mají možnosti přece jen omezenější.

Zvuková knihovna je pro téměř nevidomou Marii Jarošovou důležitá, klientkou Lumen Christi je už velmi dlouhou dobu. „Ani už si nepamatuji, kdy jsem začala nahrávky poslouchat. Určitě to bylo hluboko v devadesátých letech,“ vysvětluje. Předtím mohla knihy číst v klasické podobě, ale po porodu dětí se jí zrak začal zhoršovat. V poslední době ji v duchovním živo-

tě omezují i další zdravotní komplikace. „Dříve jsem chodila na bohoslužby pravidelně a účastnila jsem se i dění ve farnosti, zapojovala jsem se i do různých prací, které bylo potřeba udělat. Dnes to ale bohužel už nejde,“ uvádí. Pravidelně k ní dochází kněz a má více času i na osobní modlitbu.

Víra však má místo i v jejím každodenním životě, ráda si znalosti prohlou-

buje a křesťanská témata jsou pro ni i velkým povzbuzením. Duchovní programy poslouchá i v rádiu nebo televizi. Načtená literatura z knihovny pro nevidomé je pro ni ovšem zásadním zdrojem podnětů pro život z víry. Podle svých slov by ji nahrazovala velmi těžko. „Nejraději mám životopisy svatých a knihy o Panně Marii,“ dodává Marie Jarošová. (puč)

Při pandemii mi pomáhalo, že jsem se zaměřoval

Pandemickou dobu prožíval téměř nevidomý **JIŘÍ ČERVENÝ** s řadou obtíží, které většina populace nikdy nezažije. Už jen fakt, že při běžných činnostech používá ve větší míře hmat, byl problém. Je navíc učitelem hudby, v práci však pokračoval „na dálku“ pomocí moderních technologií.

Jak jste prožíval dobu pandemie?

Myslím, že mé prožívání této doby se nelišilo, vlastně spíš neliší od prožívání většiny spoluobčanů. Zažil jsem obavy o to, jak to bude dlouho trvat, co to všechno přinese, co se všechno změní, jak to přecháží bližní i vzdálení přátelé, jak to zvládnou já. Kládl jsem si mnoho otázek, které se týkaly smyslu nastávajících časů.

Co bylo pro nevidomé v tomto čase nejtěžší? Bylo přece doporučováno něčeho se přliší nedotýkat...

Nejsem nevidomý, mám zbytky zraku, které mě zařazují do kategorie prakticky nevidomý. To znamená, že svým zbytkem zraku se snažím pomáhat

si při každé činnosti. Nicméně jsem zvyklý téměř na všechno si sáhnout nebo si každou věc přiblížit na vzdálenost, až to vypadá, že dotyčný předmět chci téměř „očuchávat“ nebo případně schovat do kapsy, prostě jsem zvyklý hmatem trochu doplnit informace, které nemohu získat zrakem. Připomínám, že se uvádí, že zrakem dobře vidící člověk přijímá kolem osmdesáti procent informací.

Jde také o rozdílnou rychlost vnímání prostředí. Můžete si vyzkoušet, co jste schopni přijmout za informaci třeba se zavřenýma očima, třeba se špunty v uších, s navlečenými rukavicemi, s respirátorem. Uděláte si sám docela dobrý přehled, jak jste závislý

na tom, co vidíte a jak rychle můžete s informací, kterou získáváte zrakem, pracovat. Orientaci mi ztěžovalo i nošení respirátoru. Zčásti zakrytá tvář znemožňovala vnímání bezprostředního okolí, například proudění vzduchu, a také omezovala sluchové vjemy. Vůbec ale nešlo jen o problémy s orientací. Najednou se dotýkání se neznámých předmětů stalo nebezpečným, a to nejen pro mě, ale i pro mé blízké a další, kterým bych nákazu případně předal.

Dařilo se vám nacházet informace, případně pomoc či útěchu?

Informací bylo mnoho, někdy byl spíš větší problém s množstvím informací vybrat ty, které pro danou chvíli byly potřebné. Musel jsem dost třídít, ať už to byla média, rozhlas, různé zvěsti od známých. Útěcha je hezká věc, každý ji potřebuje, ale ještě lepší je, když najdete sílu a jste schopni útěchu i rozdávat. Někdy je nejtěžší ji přijímat od nejbližších i dávat těm nejbližším.

Věnoval se třeba někdo speciálně pomoci lidem se zrakovými obtížemi?

Svou roli hrála Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, která postupně začala podávat zřakově handicapovaným ty informace, které se začaly objevovat. Jinak nevím o tom, že by se někdo věnoval speciálně zřakově znevýhodněným.

Dalo by se třeba něco do budoucna zlepšit?

Kdo ví, co v budoucnu ještě přijde. Ale co se týká pomoci komukoliv, vždy je co zlepšovat. Zdá se mi, že nejdůležitější je najít si na toho, komu chci pomáhat, chvíli, kdy jsem ochoten mu naslouchat. Samota je špatná i v časech klidných, natož když přijdou chvíle, které prožíváme.

Jak jste tyto měsíce prožíval duchovně?

Hledali jsme drobnosti, které nám mohly pomoci. Vybavoval jsem si dobu prvních křesťanů a doma jsme zjišťovali, co je vlastně pro duchovní život to podstatné. Ne všechny objevy byly příjemné. Ale třeba projít neznačené křížové cesty kolem podolského kostela sv. Michaela archanděla na Vyšehradě bylo povzbudivé. Také nám pomohla práce na úpravě prostředí kolem malé kapličky poblíž podolského hřbitova. A každý den jsem se snažil zachovávat si čas pro četbu a pro ztišení.

Jste učitel hudby. Jak jste při karanténách pracoval?

V malém bytě jsme najednou byli tři dospělí. Syn se chystal na maturitu a později na pokračování svého vzdělávání, žena měla domácí práci a já jsem z našeho 1+1 měl učit. To nešlo. Chodil jsem denně vyučovat do naší souborové zkušebny. Tam jsem chodil po nábřeží a domů většinou přes Vyšehrad. Bylo to něco kolem 10 kilometrů denně. To se mi líbilo.

Když jsem kolem poledne šel do práce, určoval jsem si, které zrovna slyším vyzvánět zvony. Vnímám jsem vůni sladu ze Smíchovského pivovaru. Občas jsem na Náplavce bojoval s drzími labutěmi a pravidelně s kolaři a běžci. Ve zkušebně jsem učil v průměru denně šest hodin po telefonu. Pak jsem se vydal na cestu domů. Bylo to zajímavé! Ovšem vypěstoval jsem si během této doby určitý odpor k dlouhým telefonním hovorům.

Učit na dálku je obtížnější pro všechny, ale myslíte si, že jste měl práci ještě těžší než vaši kolegové?

Bez zraku nemůžete používat kameru a musíte se tedy spoléhat jen na přenos zvuku. Pracuji s žáky hodně kontaktně, tedy musím si hmatem citlivě kontrolovat, jak mi žáci sedí, jak drží a uvolňují ruce a pracují tělem. To všechno samozřejmě nešlo. Nebudu zacházet do detailů, ale u dětí, které začínaly hrát v době, kdy se všechno

na drobnosti. A chodil do práce pěšky

zavřelo a přešlo se na distanční vyučování, mám strach, že zlozvyky, které jsem neměl prostor včas uhlídat, už nikdy neopravím. Jedná se o dobu dvou let, což je dost dlouho, aby i ti žáci, kteří byli dříve mnou hlídáni, si najednou navykli dělat to, co bych je nikdy neučil. Ale distanční učení mělo i své kouzlo, někdy jste se stával spíš kamarádem, který pravidelně vyslechne to, co jednotlivé žáky či studenty trápí. Ano, myslím, že jsme to měli o dost komplikovanější než naši dobře vidící kolegové.

Vnímáte, že vás pandemie nějakým způsobem pracovně, lidsky a duchovně posunula?

Především mě tato doba velmi unavila. Ano, otevřela také mnoho otázek. Jestli mě duchovně posílila, to pravděpodobně poznám v časech, které nyní přicházejí.

Myslíte, že lidem se zrakovými obtížemi pomáhaly aktivity Lumen Christi?

Určitě ano. Všechno fungovalo tak, jak jsme zvyklí, a to hraje v takové době, jakou byla pandemie, velmi důležitou

Jiří Červený s violou da gamba.

roli. Lidé s handicapem mají své zažité zvyky, od kterých se velmi neradi odchylují. Kdo má dlouhodobě zažité, že dostane svůj zvukový časopis nebo

že se může dostat k nahrávkám knih, tomu pak, když všechno funguje jako obvykle, tato služba pomáhá všechny novosti přečkat. KAREL PUČELÍK

Hudebník je hraje v souboru staré hudby Musica pro Sancta Cecilia.

Snímky archiv Jiřího Červeného

Jiří Červený nachodil během pandemie i deset kilometrů denně.

Snímek Jana Podhorský

Zvukové časopisy mě přenesly do klidnějších dob

Monika Mašková po koncertě se svými dětmi.

Snímek archiv Moniky Maškové

Načtené časopisy ze zvukové knihovny Lumen Christi našly své místo i v pandemii. Jak pomohly při překonávání těžkostí, popisuje jejich pravidelná posluchačka, téměř nevidomá učitelka a hudebnice **MONIKA MAŠKOVÁ**.

Jaká pro vás byla doba pandemie?

Jelikož jsem člověk, který doslova miluje svobodu, bylo to pro mě velmi složité. Mám dvě dcerky, kterým je dvanáct a čtrnáct let. Potíže způsobovala distanční výuka, nemožnost chodit mezi známé, nošení respirátorů, jelikož jsem také astmatik, a také mě trápilo, že jsem nemohla chodit do zaměstnání.

Co pro vás bylo nejtěžší?

Jsem zpěvačka a v Hlinsku také učím klavír a zpěv, pohybuji se tak mezi hudbou a rodinou. Nejsem ta matka, která žije jen a pouze pro holky, ale najednou se ze mě stala matka v domácnosti na plný úvazek. To není nic pro mě. Uvařím, uklidím, cho-

díme na procházky, ale nejsem zvyklá být pořád doma. A pak tu byla právě ta distanční výuka mých dětí. Musela jsem se naučit programy jako Google Classroom, Google Meet a jiné. Náročná byla i příprava s dětmi. Samozřejmě si toho už ze školy moc nepamatuji, myslím tím třeba fyziku nebo složitější látku z matematiky. S mladší dcerou to bylo jednodušší, probírala se látka jako vzory podstatných jmen a podobně.

Věnujete se hudbě, jak vaši práci pandemie ovlivnila?

Pandemie velmi ovlivnila moji práci, neměla jsem vůbec čas zpívat ani hrát, a protože jsem nemohla chodit do práce, chyběli mi i žáci. Dosta-

la jsem sice nějaký bonus, ale chyběl mi hlavně lidský kontakt. Pak jsem začala učit distančně, ale ani to nebylo nic moc. U nás na vesnici se připojení dost často zpomalovalo, tím spíše, když byly na internetu zároveň i mé děti, takže to bylo někdy těžké. Stávalo se také, že jsme hodinu museli zrušit, ale i když technika fungovala, tak se toho stihlo stejně méně než normálně. Ještě se mi úplně nepodařilo vrátit se ani teď do tempa před pandemií, takže můžu říci, že mi změnila život.

Věnoval se někdo přímo pomocí nevidomým a jejich specifickým potřebám?

Ano. Byla jsem v kontaktu s Tyflocentrem v Pardubicích. Jejich lektor mi pomohl právě s těmi programy, které jsem potřebovala znát, abych se vůbec domluvila s učiteli, jaké mají děti úkoly. Nejsem z těch, kdo to s počítačem hned umí. Navíc se občas v rámci zlepšení měnilo chování některé aplikace, ale to mi vždy způsobí problém, protože se pak v aplikaci nevyznám. Taková služba mi tedy pomohla i psychologicky, protože to pro mě bylo velmi náročné.

Myslíte, že by se do budoucna dalo něco změnit, například v komunikaci ze strany institucí?

Určitě, například ve škole. Nevím, jaká byla praxe v jiných místech, možná se lišila školu od školy. Pro někoho není problém napsat mi do mailu, jaké mají děti úkoly, ale někdo prostě nechápe, že špatně vidím. Dnes je totiž důležité, aby dítě bylo samostatné, a to snad už od plenek. Navíc si instituce, školy a jiní myslí, že na každém prstu má nevidomý deset asistentů. Jinak mi hodně pomáhaly pracovnice městského úřadu ve Skutči, ptaly se, jestli něco nepotřebuji. Hodně mi také pomohl pan farář Ondřej Matula z Rané na Hlinceku, který mi nabídl potravinovou banku. A spolupráce trvá dodnes.

Využíváte služeb Lumen Christi?

Využívám hlavně pro časopisy. Sleduji, jak se úroveň načítatelů zlepšuje, zřejmě to je profesionální deformace. Dříve načítal nejspíš, kdo měl ruce a nohy, jak se říká, ale i to mělo svoji atmosféru. Zdá se mi, že profesionální načítatel to někdy přednáší tak nějak moc akademicky. Ráda bych se někdy setkala například se současným načítatelem zvukového časopisu „Monitor“. U něj je krásně vidět, jak je měsíc od měsíce lepší a lepší.

Proč je podle vás zvuková knihovna důležitá? Ulehčila vám i pandemické měsíce?

Ano. Poslech je pro mne velmi důležitý. Začala bych ještě od dob, kdy knihovna začínala na začátku devadesátých let. Baví mě zvukové časopisy, poslouchala jsem také, když mi zbyl čas, zajímavé knížky, jako třeba o P. Josefu Toufarovi. Nedávno začal vycházet nový časopis „Duchovní čtení“, tam jsem se dozvěděla také mnoho zajímavého. Z „Monitoru“ si vybírám témata jako historie, cestování, něco o zvířatech. Časopis pro ženy „Lucie“ zase nabízí dobré recepty, představuje zajímavé osobnosti, které mají nějaké výročí, či ženy, které změnily svět, výpravy za jmény. Relaxuji a odpočívám s kávičkou nebo čajem a k tomu něco dobrého. Nejsem z těch, kdo hledá informace, články a jiné na internetu. Mám je ráda pěkně naserovované na talířku. A právě poslech zvukových časopisů mi pomohl odpočinout si od těžkostí spojených se školou a mohla jsem se na chvíli přenést do jiných časů.

Posloucháte aktuálně také knihy?

Snad se mi někdy v duchodu podaří poslouchat i další knížky. Ale teď mám dcerky, tak to asi musí počkat. Musím ale poděkovat za to, že Lumen Christi tu pro nás je. Nesmím také zapomenout na vstřícnost, se kterou se setkávám, kdykoli píši nebo volám panu Vrzalovi. **KAREL PUČELÍK**

Duchovní literatura mi předtím chyběla

Nahrávky jsou součástí každodenního života hudebníka a učitele klavíru a komorní hry Jana Olejníka.

Jan Olejník přišel o zrak v mládí následkem úrazu, ani poté ale na knihy nezanevřel. Možností, jak nadále „číst“, byly nahrávky pro nevidomé, které začaly vznikat už v padesátých letech. „Chyběla ovšem literatura duchovní. Žil jsem v době, kdy bylo obtížné šířit jakoukoli náboženskou literaturu. Já jsem k ní tehdy nějaký přístup měl, protože mi můj bratr při společných setkáních přečetl, co považoval za důležité,“ vzpomíná na svého staršího bratra – kněze, hudebního skladatele a pedagoga P. Josefa Olejníka.

I dnes má však křesťanská zvuková knihovna výsadní postavení, protože se duchovní tematice věnuje jako jedna z mála. „Můj zájem o duchovní literaturu byl z velké části nenaplněný. To se změnilo po roce 1990 také zásluhou Lumen Christi,“ dodává.

Stále vím málo

„Knihovna nabízí několik oblastí – duchovní úvahy, životopisy svatých a významných osobností, ale jsou zde i tituly blízké beletrii. Poslouchám například detektivky z raného středověku od Ellis Peteršové. Příběhy bratra Cadfaela vždy spějí k dobrému závěru, že dobro zvítězí nad zlem. Líbí se mi také, že se v rámci detektivních případů dozvím něco o životě v té době, i když vím, že to určitě není zcela historicky přesné,“ vysvětluje. Když studoval základní školu, tedy v době protektorátu, z historie se příliš nedozvěděl, a tak to rád dohání dnes. „Nedávno jsem také četl knihu Král a světec o ži-

Bibli čte Jan Olejník raději v Braillově písmu.

Snímek archiv KT

votě Tomáše Becketa od Conrada Ferdinand Meyera,“ dodává.

Jistou výjimkou je Písmo svaté. „Bibli mám také načtenou, ale přístupnější je pro mě v Braillově písmu, protože si můžu jednu větu přečíst klidně i několikrát za sebou,“ popisuje. Ke studiu Bible i dalších oborů má dvaadvadesátiletý muzikant stále moti-

vaci. „Člověk toho pořád ví málo, je potřeba si neustále vědomosti doplňovat a formovat svoje zaměření,“ zamýšlí se.

Neustálé zlepšování

Jan Olejník je klientem zvukové knihovny už tři desetky let, a tak může

z vlastní zkušenosti říci, jak se kvalita jejich služeb mění. „Když knihovna začínala, tak byly nahrávky takové amatérské. Byl třeba slyšet motorek nahrávacího stroje, což bylo docela únavné. Dnes už ale toto všechno zmizelo, nahrávky jsou po zvukové stránce kvalitní a i načítatelé udělali velký pokrok,“ dosvědčuje. **KAREL PUČELÍK**

Časopisy jako impulz v době ztišení

Stálým odběratelem hned několika zvukových časopisů od Lumen Christi je i Milena Dohelská.

„Jednou nám nevidomým přišla do poštovní schránky nabídka odebrat zvukový časopis Lucie. Tento křes-

ťanský magazín pro ženy mě obsahem i provedením velmi zaujal, a tak jsem časopisy od Lumen Christi začala odebrat,“ vzpomíná bývalá operátorka v telefonní ústředně a průvodkyně v Neviditelné výstavě.

Zvukové časopisy odebrá dodnes. „Je jich široký výběr. Mám ráda Křesťanské obzory a teď nově i Duchovní čtení, to se mi opravdu moc líbí. K článkům se i často vracím. Nedávno jsem třeba poslouchala téma o křtu a jeho významu,“ osvětluje s tím, že stále odebrá i Lucii a Monitor, protože

si kromě duchovní tematiky poslechne i životopisy nebo články o cestování.

Zastavení a zamýšlení

Duchovní literaturu však považuje za klíčovou. „Jsem věřící od devatenácti let a nedovedu si představit, že by se můj duchovní život omezil jen na neděli. Proto si této možnosti velmi cením,“ dodává paní Milena, která k prohloubení duchovního života využívá například i rádio Proglas, ovšem Bibli čte v Braillově písmu.

Milena Dohelská poslouchala články i v době pandemie. „Tuto dobu jsem považovala za takové dlouhé ztišení, jako prostor pro zastavení a zamýšlení nad tím, jak vnímáme věci, které nám dříve připadaly samozřejmé. Byla jsem ráda, že mi časopisy stále dodávaly nové podněty,“ uvádí. „Pravidelně jsem se také modlila, například pokáždě v poledne společně s celým světem,“ dodává paní Milena, která k prohloubení duchovního života využívá například i rádio Proglas, ovšem Bibli čte v Braillově písmu. (puč)

Nadační fond Lumen Christi nabízí nevidomým křesťanskou naději

Teorie a realita života nevidomých

Teorie jsou krásné, ale realita je často hodně odlišná – dokud ji jeden nezažije, tak si ani nedovede představit, co všechno obnáší, píše P. Vojtěch Eliáš.
Str. 10

Křesťanská zvuková knihovna během pandemie

Nevidomí a těžce zrakově handicapovaní se více než ostatní potřebují držet řádu a pravidelných zvyků, které jim v - pro ně nejasném nebo přímo skrytém - světě dávají alespoň částečnou jistotu a pevné zakotvení.
Str. 11

Při pandemii mi pomáhalo se zaměřovat se na drobnosti. A chodit do práce pěšky

Pandemickou dobu prožíval téměř nevidomý Jiří Červený s řadou obtíží, které většina populace nikdy nezažije. Už jen fakt, že při běžných činnostech používá ve větší míře hmat, byl problém.
Str. 12 a 13

Zvukové časopisy mě přenesly do klidnějších dob

Načtené časopisy ze zvukové knihovny Lumen Christi našly své místo i v pandemii. Jak pomohly při překonávání těžkostí, popisuje téměř nevidomá Monika Mašková.
Str. 14

Duchovní literatura mi chyběla, dnes už nemusí

Nahrávky duchovních knih a zvukových časopisů jsou součástí každodenního života hudebníka a učitele klavíru a komorní hry Jana Olejníka.
Str. 15

Přílohu redakčně připravil
KAREL PUČELÍK

Pomozte prosím nevidomým

Křesťanské knihovně pro nevidomé nadačního fondu Lumen Christi můžete přispět složenkou z příloženého letáku nebo bankovním převodem na účet číslo

265 818 414 / 0300

Pokud používáte mobilní bankovníctví, převod vám zjednoduší QR kód vpravo. Částku můžete samozřejmě změnit. Svůj dar si můžete odečíst od základu daně z příjmu (za zaměstnance to obvykle udělá účtárna). Pokud použijete složenku, zašleme vám potvrzení o daru automaticky v září. Při platbě na účet vyplňte prosím

do poznámky pro příjemce svoji adresu nebo nám kdykoli později napište na www.lumenchristi.cz/potvrzeni.

Všem dárcům Pán Bůh zaplať!

Lumen Christi, nadační fond pro nevidomé a těžce zrakově postižené

Čs. armády 1705, Box 57
253 01 Hostivice
www.lumenchristi.cz
fond@lumenchristi.cz
Tel.: 242 446 984

QR platba 500Kč

